

Z gospodarskega polja.

= **Vinska letina v Dalmaciji** sploh prav dobro kaže, deževje v zadnjih dneh je trtam mnogo koristilo. V Kaštelih (blizu Spljeta) bo letina slabša, ker je trsna uš vinograde silno poškodovala.

= **Nov trsni škodljivec** se je pojavil v slavnih tokajskih vinogradih na Ogrskem. Ves pridelek je baje uničen in nihče ne ve pomoči proti dozdej še nepoznanemu škodljivcu.

= **Umetna drva.** Na Švedskem se poizkuša nova iznajdba, namreč izdelovanje drv iz žaganja. Poizkusi so se obnesli. Cena izdelka pride le na $\frac{3}{4}$ cene drv. Izdelek ima prednost, da se da impregnirati proti ognju. Sedaj zidajo veliko tvornico za izdelovanje nove iznajdbe.

= **Plasti kamene soli v Galleiji** so dolge, kakor je dokazano, 880 kilometrov, široke 32 kilometrov, debele pa nad 6 kilometrov.

= **Izseljevanje iz Evrope.** „Stat. Jahrb. für das Deutsche Reich“ je objavil izkaz izseljevanja iz Evrope l. 1905. Glasom tega izkaza se je omenjenega leta izselilo iz Evrope v Ameriko 1 milijon 400.000 ljudi. Največ iz Italije, Avstro-Ogrske in Rusije. Iz Italije se jih je izselilo 726.000, iz Avstro-Ogrske pa 280.000; od teh se jih je 265.000 naselilo v Združenih državah, 10.000 pa v Kanadi. Iz Rusije se je pa izselilo 129.000 oseb.

= **Avstro-ogrška banka** mora koncem t. m. plačati svoj davek. Dosedaj je plačevala po 32 milijonov, sedaj bo morala plačati več.

= **Jubilejska splošna gospodarsko-industrijska razstava** bode 1908. leta v Kromerizu 32 moravskih mest se je že priglasilo ter je s tem zagotovljen finančni uspeh razstave.

= **Mednarodni antialkoholski kongres v Stokholmu.** Dne 29. julija je bil v Stokholmu otvorjen sedmi mednarodni antialkoholski kongres. Na kongresu se je zbralo veliko antialkoholistov. Svoje zastopnike so poslale države: Avstro-Ogrska, Francoska, Italija, Rusija, Švica, Danska, Norveška, Nizozemska, Grška, Romunska, Združene države in Meksiko. Kongres je otvoril princ Gustav Adolf. Predsednikom je bil izvoljen škof pl. Scheele. Med govorniki sta se posebno odlikovala avstro-ogrška delegata baron Praack in prof. Kassovitz. Poslednji se je odločno izjavil proti temu, da priporočajo zdravniki alkohol bolnikom.

= **Največjo ladjo na svetu** so pred kratkim izgotovili na Angleškem. Imenuje se „Lusitanija“ in je last Cunard-parobrodne družbe. Ladja je dolga 715 čevljev, ima 12.500 ton (tona 1000 kg) in stane 25 milijonov kron. Na ladji lahko obenem biva 3150 duš.

= **Srbske banke v Macedoniji.** Turska vlada je dovolila prvi srbski balkanski banki, da sme razen v Mitrovici ustanavljati svoje podružnice po vsi Macedoniji.

= **Izseljevanje iz Italije** narašča od leta do leta. Tako se je leta 1905. izselilo iz Italije 736.331 prebivalcev. Leta 1906. se je pa izselilo 786.977, torej za 60.646 več nego prejšnje leto. Ako bo izseljevanje tako raslo, tedaj doseže v kratkem milijon na leto. Večina izseljencev gre v Ameriko, zlasti v južno, največ v Argentinijo, kjer so v nekaterih krajih Italijani že v večini.

= **Danska je država kjer vladajo poljedelci.** Ta država je danes ena najbogatijših in najsrečnejših držav v Evropi. Tam se vsak poljedelec nauči najpoprej dobro brati, pisati in računati; potem hodi v poljedelsko (kmetijsko) šolo in ko tu izvrši svoje nauke, se vrne na svoj dom, da dela na svojem posestvu. Danska ima nebroj poljedelskih šol in vse so dobro urejene in izvrstno oskrbljene. Vsako leto pride iz teh šol nad 3000 izučenih poljedelskih delavcev. Posestva se obdelujejo po pravih umnega gospodarstva. Ti poljedelci so najvplivnejše osebe v državi in tvorijo večino v državnem zboru.

= **Združne lekarne** imajo v Švici. Prvo tako so ustanovili leta 1891., a danes jih plodonosno posluje že 88, ki imajo nad 100.000 članov. Samo v mestu Ženevi posluje petero takih združnih lekarn, ki so predale v enem samem letu za 183.455 kron zdravil in napravile pri tem 33 % čistega dobička svojim združnikom.

Raznoterosti.

× **Bogat siromak.** V dunajsko bolnišnico so sprejeli raztrganega in hudo bolnega moža, ki je umrl, preden so zvedeli za njegovo ime. V njegovih cunjah so našli 90.000 K v nemških, francoskih in ruskih zlatih.

× **Muzej cesarice Elizabete** ustanove v dveh dvorinah na kraljevem gradu v Budimpešti. Zbrali bodo vse, kar je bilo v zvezi z življenjem pokojne cesarice.

× **Materina ljubezen.** Deset dolgih let je že minilo, odkar je odpotoval v zrakoplovu na Severni tečaj slavn raziskovalec André iz Grenna na Švedskem. Od tedaj ni nobenega glasu niti o njem niti o komu izmed njegovega spremstva. Gotovo so vsi storili žalostno smrt ali v vodi ali kako drugače in ni več žive duše, ki bi upala, da se drzni potovalec še kdaj povrne, razen ene, in to je njegova mati. Starka si niti misliti ne more, da bi njen dragi sin ne živel več ter ga pričakuje od dne do dne, Vsak dan prerahlja njegovo posteljo, prezrači sobo pripravi sveže vode, da bo vse lepo v redu, če pride nenadoma njen sin nazaj. Deset let ga pričakuje siva skrbna mati, deset let živi v njenih prsih nada, da bo še videla svojega edina in mu mogla streči, in najbrž bo upala do svojega poslednjega diha.

× **Krščansko-socialni terorizem na Dunaju.** Pri električni železnici na Dunaju so odpustili 26 voznikov, ker niso hoteli pristopiti h krščansko-socialni stranki. Proskribiranih imajo še nad 300 uslužbencev. Odslovljenci so sklicali protestni shod na katerem se je sprejela resolucija, da je boj proti klerikalcem boj na življenje in smrt za osvoboditev svobodne misli.

× **Beda grških beguncev.** Iz Aten poročajo: Listi so priobčili razglas ministrstva, ki pravi, da ne bo grška vlada počenši s 15. avgustom dajala več nobene podpore grškim beguncem, ki prihajajo iz Bolgarske. Beda med temi begunci, ki jih je okoli 15.000, je velika.

× **Koliko je tiskanih knjig?** Francoski učenjak G. Pergnot je v prvi četrtini preteklega stoletja približno izračunal, koliko knjig se je približno tiskalo, odkar je iznajdeno tiskarstvo. Prvo stoletje (1436 do 1536) se jih je tiskalo 42.000; drugo stoletje (1536 do 1636) že 575.000; tretje stoletje (1636 do 1736) 1.225.000 in v četrtem, ne popolnoma dovršenem stoletju (1736 do 1822) 1.839.960. Skupno tedaj 3.681.969 del. Po teh računih je izišlo v štirih stoletjih iz vseh tiskaren na svetu 3 milijarde 313 milijonov 764.000 knjig (zvezkov). Od vseh teh tiskovin pa se je ohranila jedva ena tretjina. Neki ameriški bibliograf je izračunal pred par leti, koliko knjig je izišlo v Ameriki. Njegovi računi izkazujejo 420 milijonov zvezkov v rodovinskih knjižnicah, 150 milijonov v zbirkah učenjakov, pisateljev itd., 60 milijonov v predalih založnikov in prodajalcev, 50 milijonov v javnih knjižnicah, 13 milijonov v šolskih knjižnicah. Za Evropo računi 2 milijardi 260 milijonov zvezkov, za ostali svet pa 240 milijonov.

× **Dunav teče skozi dežele,** v katerih govore 52 različnih jezikov in narečij. Dunav posreduje štiri petine trgovinskega prometa evropskega vztoka.

× **Na filipinskih otokih** živijo sedaj različni rodovi, ki govore 31 različnih jezikov.

× **Pomladne in jesenske vaje** evropskih armad zahtevajo na leto strošek 44 milijonov kron.

× **V Speziji na Laškem** so se vršile 1. avgusta protiduhovniške demonstracije. Nekaj tisoč ljudi je ometavalo cerkev in samostan Salezijancev s kamenjem. Zahtevali so odpravo vseh samostanskih šol. Italijanski listi namreč sedaj od milanskega slučaja sem priobčujejo še celo vrsto hudodelstev, ki so se godila po meščanskih šolah.

× **Zakon bivšega duhovnika — veljaven.** Okrožno sodišče v Litomericah na Češkem je razsodilo, da je zakon bivšega duhovnika navzlic višjim posvečenjem veljaven.

× **V zaman!** V neki šoli se je učitelj trudil, da svoje učence ponči v seštevanju. Učitelj: „Če obuješ na eno nogo en črvelj, na drugo še enega, koliko črveljev imaš?“ Učenec: „Jaz ne nosim črveljev.“ Učitelj: „Tvoj oče ima v hlevu enega prašiča, kupi še enega, koliko jih ima potem?“ Učenec: „Mi ne redimo prašičev.“ Učitelj: „Ti imaš suknjico, stara mati ti bo za god podarila še eno, koliko jih boš imel?“ Učenec: „Ona